

מי פריחת ההדרים... מי זהר... L'eau d'fluer d'oronger... Maa zhar

הריח המוכר הזה, הוא זיכרון מבית הכנסת. בעת העליה לתורה של חתן הבר מצווה ובשמחת תורה, בזמן שהוציאו את ספרי התורה להקפות, היו ניתזות טיפות של מי זהר לחלל האוויר, מתוך כלים מיוחדים ודקורטיביים, בליווי צהלולים וסוכריות עפות באוויר. הטעם המוכר הזה הינו הטעם שפגשתם עם נגיסה של עוגיה כזו או אחרת, בשמחות מסורתיות או באירוח אצל קרובי משפחה בהזדמנויות חגיגית.

מי פריחת ההדרים מיוצרים מתפרחת של תפוזים מרים (חושש), שהם כנראה פירות ההדר הטובים ביותר, ליצור התמצית הריחנית הזו. פרחים אלו, כמו פרחי התפוזים הרגילים שתמונה, פורחים על העצים בתקופת האביב, למשך כמה ימים בלבד ואז יש למהר לקטפם.

הנוזל היקר הזה מונפק על ידי תהליך זיקוק המים שבתוכם נמצאים פרחי ההדרים. בקונסטנטין, ולא רק שם, זיקוק פרחי ההדרים (וגם זיקוק ורדים), היה נעשה, באופן מסורתי, בבתים. כל העיסוק שכרוך ביצירת התמצית הזו, החל מהקטיף ועד לזיקוק, היה ועודנו חלק ממסורת של תושבי העיר והוא גם זיכרון מתוק וריחני של יהודים ילידי קונסטנטין מעיר הולדתם.

בכנס שנערך בקייץ 2022 בתל אביב, סיפר דר. צבי אטלי. יליד קונסטנטין, שבמשך כמה ימים בחודש אפריל, רחובות העיר היו ממש מוצפים בניחוח של פריחת הדרים ושל ניחוח מי זהר. זו הייתה ממש עונה של פריחת ההדרים וקטיפתם ויצור התמצית. בבתים רבים היו כלים גדולים מלאים בפרחים וכלי זיקוק מיוחדים ופשוטים ששימשו ליצור תמצית הזהר. ולפעמים זה נעשה בחגיגות כי זהר פירושה מזל בערבית וראוי שהפקת מי מזל תעשה בחגיגות.

כיום, ניתן למצא תמצית אמיתית של מאזהר, בבקבוק קטנטן במחיר יקר, בבתי מרקחת או בפרפומריות בליאון או במרסי אולי גם בפריז. באלג'יריה, יש להניח, שאפשר לרכוש מיצור עצמי או בחנויות. בארץ נמכרים בקבוקים גדולים של מים בטעם וריח מלאכותיים של מאזהר וזה כמובן לא דומה לדבר האמיתי.

המי זהר מזוהים עם מטבחי המגרב, טורקיה והמזרח התיכון. הוא מוסיף טעם לעוגיות, מרענן משקאות ומוסיף נופך חגיגי לתבשילים.

כדאי מאד לקרא ולהעזר בתרגומון של גוגל. Les alambics :

<http://www.constantine-hier-aujourd'hui.fr/LaCulture/traditions.htm>

תמונות נוספות בהמשך המאמר.

